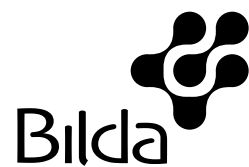

RÄTTVISA I KONFLIKT

Att leva i konflikt

Studiematerialet Rättvisa i konflikt

Bildas studiematerial **Rättvisa i konflikt** finns tillgängligt att hämta fritt från Bildas hemsida. Materialet är upplagt för tre träffar i studiecirkelform: **Att leva i konflikt, Folkkrätten och Att förändra en konflikt**. I varje avsnitt finns dessutom förslag till fördjupning, vilket ger underlag för fler träffar om man så önskar. Studiematerialet kan även tjäna som inspiration till programkvällar om konflikt och rättvisa. Materialet är framtaget av Stina Karbing på uppdrag av Bilda.

Bilda och Diakonia

Bilda samverkar med Diakonia, och i studiematerialet finns hänvisningar till Diakonias material i kampanjen **Rättvisa i konflikt**. Avsikten är att Diakonias kampanj och Bildas studiematerial ska samverka och förstärka varandra. Du kan läsa mer om Diakonias kampanj på www.diakonia.se/kampanj_2011

Till cirkelledaren

Vi föreslår att du som ledare tar del av **Bildas Samtalsmodell för studiecirkel** innan cirkeln startar. Där finns exempel på hur du kan lägga upp en studiecirkel, och samtal där alla blir delaktiga, och får bidra med sina olika perspektiv och erfarenheter. Samtalsmodellen hittar du på www.bilda.nu.

Välkommen att ta kontakt med din Bildaregion för att starta studiecirkel eller annan studieverksamhet!

Bilda har mer att erbjuda!

Frågor om konflikt och rättvisa, fred och försoning är ständigt aktuella. Vi behöver varandra för att se och belysa olika sidor av en situation eller en konflikt. Bilda vill bidra till möten där samtal och reflektioner pågår, för att öka medvetenhet och kunskap om hur vi konstruktivt kan påverka och förändra konflikter.

På vår hemsida www.bilda.nu hittar du materialet **Förändra dig själv och världen – redskap för fred och ickevåld**. För studiecirkel finns även Bildas egen handledning **Studiecirkel för konflikthantering** som är kopplad till teorihäftet **Konflikthantering**, av Johan Ydrén. Materialet finns hos din Bildaregion.

Genom Bildas studiecenter **Swedish Christian Study Centre, SCSC**, har Bilda en daglig närvaro i Jerusalem. Här möts människor under studieresor och kulturutbyten, erfarenheter byts och bilder förändras eller får fler dimensioner. Här kan du få en insikt i konfliktens processer och konsekvenser. Läs mer om centret på www.bilda.nu/scsc.

Att leva i konflikt

Den här studiecirkeln kommer att handla om *rättvisa i konflikt*. Dagens fokus är: *att leva i konflikt*. Ämnet kommer att utgå från deltagarnas egna erfarenheter om konflikter för att sedan gå över i ett exempel på hur det kan vara att drabbas av en väpnad konflikt.

Material för dagens träff:

- Olika bilder (ex. Bildas svartvita kort)
- Diakonias porträtt om Rhea på Sri Lanka och Nzigire Mwa Shekeza i Kongo-Kinshasa (Finns att beställa eller ladda hem på http://www.diakonia.se/sa/node.asp?node=3874&sa_content_url=/plugins/shop/product.asp&art_no=204 och http://www.diakonia.se/sa/node.asp?node=3874&sa_content_url=/plugins/shop/product.asp&art_no=202)
- Artiklar om väpnade konflikter
- Du som är ledare kan i förväg ta del av Bildas Samtalsmodell för studiecirkel som finns här <http://www.bilda.nu/Global/Bilda%20-%20huvudsida/Cirkelledarsidorna/Samtalsmodell%20of%C3%B6r%20studiecirklar.pdf>

Bildövning

Förbered med flera olika bilder och foton. De kan föreställa vad som helst och gärna vara olika varandra. Lägg upp bilderna och låt alla titta på dem och välja två bilder. En bild som visar hur man känner inför studiecirkeln och en bild som beskriver vad konflikt är. Flera kan välja samma bild, låt därför bilderna ligga kvar. Gå en runda där varje person får säga sitt namn och sedan hålla upp de bilder han/hon har valt och förklara varför. Lägg sedan tillbaka bilden igen. Detta är ett utrymme för deltagarna att dela sina första tankar om ämnet för dagen, inte att föra samtal kring vad som sägs, utan att lyssna.

Vad är konflikt

Det finns olika tolkningar vad en konflikt är. Här är några:

- ”Sammanstötning, kollision. Råka i strid, kämpa, motsättning som kräver lösning.” (Nationalencyklopedin)
- ”Konflikt existerar när människor begränsas från att realisera sina mål.” (Adam Curle, Kväkare och fredsaktivist)
- ”Konflikter existerar när människor har olika tillgång till makt och auktoritet.” (Ralf Dahrendorf, sociolog och filosof.)

Samtala kort i bikupor om vad er definition av konflikt är. Håller ni med om någon av de ovan nämnda definitionerna?

Hantera konflikter

På ett eller annat sätt hanterar vi konflikter och vi gör det dagligen. När vi ökar vår medvetenhet om varför konflikter uppstår och att det finns metoder för att ta itu med konflikter ökar också vår förmåga att hantera dem på ett bra sätt. Viktiga nyckelbegrepp är kommunikation och lyssnande.

Samverkande cirklar

Har ni varit med om en konfliktfylld situation? Kanske har du varit en part i en konflikt eller blivit drabbad av andras konflikt? Var det en kort och våldsam eller långdragen

konflikt? Fundera en stund för dig själv och välj en situation som du känner är bekväm att dela med andra i gruppen. Det vi berättar stannar förstås i gruppen.

Be hälften av deltagarna att ta sin stol och sätta sig i en cirkel med ryggarna inåt. Be sedan resten att ta sina stolar och sätta sig i en stor cirkel runt den andra med ryggarna utåt. Se till att alla har någon mitt emot sig. Alla som sitter i den yttre cirkeln ska nu berätta sin upplevelse för personen mitt emot under en minut. Personen mitt emot är tyst och lyssnar. När tiden gått ut byter cirkeln roller så den yttersta blir lyssnare och innersta berättare.

Samtala efter övningen

Hur kändes det? Lyssnade den andra på dig? Hur märkte du det? Hur kändes det att lyssna?

Skiljde sig era berättelser från varandra? Finns det några likheter?

Har någon fått höra en våldsam berättelse? Är det någon som varit med om väpnad konflikt?

Tror ni det finns likheter mellan en väpnad konflikt och en vardagligare konflikt? Kan lyssnande vara något som löser en konflikt? Vill några berätta om en berättelse som ni har hört?

Heta stolen

Heta stolen är en värderingsövning där ledaren ställer påståenden som deltagarna får ta ställning till genom att byta plats om de håller med, eller sitta kvar om de inte håller med. Efter det förs ett samtal om varför man satt kvar eller bytte plats. Få fler tips om vad som är viktigt att tänka på när man gör värderingsövningar och fler påståenden på http://www.diakonia.se/sa/node.asp?node=3874&sa_content_url=/plugins/shop/product.asp&art_no=217

Förslag på påståenden

- Konflikt kan vara någonting konstruktivt
- Fred=frånvaro av krig
- Det är omöjligt för de som inte upplevt krig att förstå hur det är
- Ibland är det rätt att starta krig
- Mänskligheten kan lära sig att hantera konflikter utan vapen
- Krig är naturligt

Porträtt

Läs Diakonias kampanjporträtt om Rhea i Sri Lanka tillsammans i gruppen. Börja med en runda efter att ni har läst texten. Var och en får berätta något som de kom att tänka på eller berörts av, utan att någon i gruppen avbryter. För sedan samtalet vidare med frågor som: Kan vi lära något från det här porträttet och situationen i Sri Lanka? Kan det vi har läst här relatera till våra egna berättelser? Kan man relatera personliga konflikter till nationella? Hur/ Varför inte?

Media och konflikt

Dela upp gruppen i smågrupper om 2-3 personer och dela ut en artikel var åt grupperna. Har du bara en artikel går det bra att kopiera upp den till alla. Det ska vara artiklar som

speglar en väpnad konflikt där gärna civilbefolkningen nämns. Varje grupp ska också ha Diakonias porträtt på Nzigire Mwa Shekezas från Kongo-Kinshasa. Ge grupperna tid att läsa sin artikel och porträttet och samtala om de olika texterna. Är det skillnad på hur man beskriver konflikterna? Hur porträtteras civila i de olika texterna? Samlas sedan i helgrupp och gå en runda där varje grupp får säga något som de samtalade om.

Avslutning

Avsluta dagen med en runda där alla får säga någonting som de tar med sig ifrån dagens träff.

Fördjupning

Som fördjupning i temat kan man läsa *Ung i Palestina – Att vara tonåring under ockupation*, av Anne Casparsson och Britta Abotsi. Det är en bok där flera unga palestinier berättar sin berättelse om hur det är att leva som ung i ockuperade Palestina. Varje kapitel handlar om en ny person, så det är enkelt att dela upp läsningen om man vill. Använd gärna Bildas *Samtalsmodell för studiecirkel* för att samtala om det ni har läst.